

Trygghetsplan 2020/21 mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling Mälarhöjdens förskoleklass, skola och fritidshem

Vision

Mälarhöjdens skolas vision "Vi tryggar framtiden med glädjen i kunskap och gemenskap" har en tydlig koppling till skolans arbete för en trygg miljö där diskriminering och kränkningar ska minimeras. Vi vet att en god skolgång är en skyddsfaktor för alla och att den har en stor betydelse för såväl den enskildes som samhällets framtid. För oss är gemenskap något som bidrar till glädje, trygghet och kunskapsinhämtning. Gemenskap är något vi aktivt skapar i skolan, personal, elever och vårdnadshavare. Med förståelse för varandras olikheter, behov och förutsättningar kan vi hela tiden fortsätta att utveckla samspel, solidaritet och vår gemensamma trivsel.

Innehåll

- **Värdegrund och normer – skolans uppdrag** s. 3
- **På Mälarhöjdens skola** s. 3
 - Socialt lärande
 - Samarbete med föräldrar och vårdnadshavare
- **Ansvar** s. 4
- **Gemensamma regler** s. 5
 - Mobilpolicy
 - Konsekvenstrappa – om regler och mobilpolicy inte följs

- **Definitioner av olika begrepp i Trygghetsplanen** s. 7

- **Främjande, förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete** s. 8
 - Exempel på främjande insatser
 - Exempel på förebyggande insatser
 - Exempel på åtgärdande insatser

- **Trygghetsteam** s. 12

- **Arbetsprocess för trygghetsplan** s. 14

- **Utvärdering av övergripande mål läsåret 2019/20** s. 15
- **Arbetslagens utvärdering av de egna målen läsåret 2019/20** s. 15
- **Arbetslagens utvärdering av fadderverksamheten 2019/20** s. 17
- **Arbetslagens utvärdering av skolvårdar läsåret 2019/20** s. 17
- **Trygghetsvandringar åk 3, 5 och 8 vt 2020** s. 17
- **Utvärdering av ärenden handlagda av THT 2019/20** s. 18
- **Övergripande resultat av enkäten 1 – 3, 2019/20** s. 20
- **Övergripande resultat av enkäten 4 – 9, 2019/20** s. 21

- **Skolans övergripande mål läsåret 2020/21** s. 22
- **Arbetslagens mål läsåret 2020/21** s. 22

- **Handlingsplan – om det händer** s. 29
 - Åtgärder då elev/er kränker elev
Anmälan, utredning, åtgärder, uppföljning

- **Ärenden som trygghetsteamet inte handlägger** s. 32
 - Konflikter mellan elever
 - Om personal kränker eller diskriminerar elev/er

Bilaga: Årshjul för trygghetsarbetet

Värdegrund och normer – skolans uppdrag

Den här planen för Trygghet och mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling tar sin utgångspunkt i några viktiga styrdokument – Skollagen, diskrimineringslagen och FN:s barnkonvention. Där står bland annat:

”Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.”

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.” (lgr11)

Både diskrimineringslagen och skollagen finns till för att skydda barn och elever mot kränkningar. Kränkningar kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling. Dessa lagar **förbjuder** diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Lagarna ställer också krav på att skolan arbetar målinriktat för att **främja** och säkra elevers lika rättigheter och **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling och förstås genast **åtgärda** om det ändå händer.

Alla som arbetar i skolan ska:

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Läs mer i Diskrimineringslagen (2008:567) och 6 kap Skollagen (2010:800) samt LGR 11.

På Mälarhöjdens skola

Utbildningen på Mälarhöjdens skola skall utformas på ett sådant sätt att elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt goda relationer barn emellan och mellan barn och vuxna. Skolan rustar eleverna för framtiden. I detta ingår inte bara kunskaper och färdigheter utan även insatser för att utveckla ett

bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Barn skall under vuxnas ledning på olika sätt själva vara delaktiga i skapandet av denna miljö.

Alla elever ska komma till skolan och känna trygghet, trivsel och tilltro. Alla elever och vuxna ska arbeta medvetet och engagerat i likabehandlingsarbetet. Varje fall av diskriminering, trakasserier, kränkning eller särbehandling ska resultera i en reaktion från vuxna. Alla ska uppleva att skolan reagerar och agerar i dessa frågor. Vuxna på skolan ska sträva efter att ge eleverna redskap och mod att reagera mot kränkningar i alla dess former.

Socialt lärande

På Mälarhöjdens skola anser vi att såväl barn som vuxna befinner sig i ett ständigt socialt lärande. Att hantera tillfälliga känslor av obehag, tillkortakommanden, övergivenhet, ensamhet, ilska, frustration etc ingår i vad en människa har att lära sig. Likaså ingår att lära sig att befinna sig och verka i olika slags konstellationer med få eller fler människor som är både lika och olika en själv. I det sociala lärandet ingår också att lära sig identifiera och lösa olika problem och konflikter. Genom nära relationer mellan vuxna och barn arbetar vuxna på Mälarhöjdens skola dagligen med att handleda de unga i dessa prövningar. Barnen uppmuntras såväl i yngre som äldre år att vända sig till vuxna vid behov av stöd, men uppmuntras också till utveckling och självständighet avseende dessa frågor.

Genom nära och förtroendefulla relationer mellan skola och hem försöker vi gemensamt stödja de unga i deras sociala utveckling.

Samarbete med föräldrar och vårdnadshavare

En absolut förutsättning för trygghetsarbetet på skolan är ett gott samarbete med elevernas vårdnadshavare. En ömsesidig tillit mellan skola och hem och respekt för varandras olika uppgift, i att fostra elever respektive uppfostra barn, skapar helhet och trygghet för barnet. Därför är skolan ytterst angelägen att eftersträva öppenhet och samverkan med vårdnadshavarna i såväl det förebyggande som i det främjande trygghetsarbetet, på såväl individ- som gruppnivå. Vårdnadshavarnas och skolans ibland olika bild och kunskap om barnet, tillsammans med barnets egen bild, skall ses som värdefull och kompletterande information som kan skapa större förståelse för barnet och ge bättre förutsättningar att möta det på rätt sätt. Skolans absoluta strävan är att vårdnadshavare alltid skall känna sig välkomna att kontakta mentorer, andra pedagoger, Trygghetsteam, elevhälsa och skolledning vid oro för sitt barn, liksom att vårdnadshavare skall kunna känna trygghet i att skolan alltid kontaktar dem vid oro för eleven.

Ansvar

Arbetet med att förbättra och främja barns och elevers lika rättigheter, att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling samt att trygghetsplanen följs är ett ledningsansvar hos rektor Micael Pettersson.

Drivandet av det systematiska arbetet ligger på skolledning och trygghetsteamet, men alla vuxna på Mälarhöjdens skola skall ta ansvar för barnens och elevernas trygghet och agera mot trakasserier och kränkande behandling.

Kostnaden för arbetet med att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering och kränkande behandling, är budgeterad.

Gemensamma regler

Varje klass och fritids sätter upp regler för vad som skall gälla i klassrummet och på fritids för att skapa trygghet, trivsel och respekt för varandra. Det görs i början av varje läsår. Dessutom har skolan några gemensamma regler:

- Jag är kamratlig och bemöter alla med respekt
- Jag använder ett vårdat och positivt språk
- Jag kommer i tid och har med mig rätt material
- Jag bidrar till god arbetsro och en lugn korridormiljö
- Jag har inte ytterkläder på mig inomhus
- Jag tar hand om mitt/vårt material och min/vår inne/utemiljö
- Jag respekterar de regler som gäller i olika lokaler som till exempel matsal och slöjdsalar

Dessutom har skolan, tillsammans med elevrådet kommit överens om en särskild mobilpolicy:

Mobilpolicy

Vi som arbetar på Mälarhöjdens skola vill att alla barn som är i våra verksamheter ska ges möjlighet att fokusera på sina studier och på att utveckla sina sociala förmågor. Vi är generellt sett positiva till användandet av digitala verktyg men har sett att mobilerna tar för mycket fokus från det som skolan vill förmedla: kunskap, trygghet och studiero.

Syfte med policyn:

- # Lägga fokus på elevernas kunskapsutveckling
- # Förebygga kränkningar
- # Skapa en lugn studiemiljö

Åk 1 – 3

Vi ser helst att du lämnar din mobiltelefon hemma. Om du tar med den till skolan ska den vara avstängd under hela skoldagen samt på fritids.

Åk 4 – 6

Du får ha din telefon med dig med den ska vara avstängd under hela skoldagen samt på Eftis.

Åk 7 – 9

På lektionstid ska din telefon ligga i väggfacken eller i ditt skåp. Om du behöver din telefon för ditt skolarbete så frågar du din lärare.

Mobilfria zoner

Här använder vi aldrig telefonen utan umgås bara analogt. De mobilfria zonerna är:

- # Skolans restaurang
- # Samtliga skolbyggnader förutom C-huset
- # Samtliga omklädningsrum

Policyn utgör en punkt i skolans trivselregler och därför blir det konsekvenser om policyn inte efterlevs (se nedan).

Om du behöver ringa ett akut samtal under dagen kontaktar du en pedagog som hjälper dig med det.

Konsekvenser vid regelbrott

Om man bryter mot skolans ordningsregler eller på andra sätt beter sig olämpligt så får man en tillrättavisning.

Allvarligare regelbrott, eller om det görs upprepade gånger, leder till samtal med mentor och vårdnadshavare kontaktas.

Mer allvarliga händelser leder till möte för elev och vårdnadshavare med mentor (och/eller annan inblandad personal) samt skolledare.

I vissa mycket allvarliga fall vidtas disciplinära åtgärder enligt skollagen kapitel 5 (t ex omhändertagande av material, skriftlig varning, tillfällig omplacering, avstängning).

Även kontakt med socialtjänsten kan göras om det finns oro för eleven. Detta är inte en disciplinär åtgärd utan handlar om omtanke kring barnets välmående.

Syftet med alla insatser är att öka förståelsen för vikten av att regler följs för allas bästa. I vissa fall kan skolans elevhälsa inkallas för att bidra till såväl utredning som lösning av problem.

Definitioner av olika begrepp i Trygghetsplanen

- Kön: man eller kvinna
- Könsidentitet eller könsuttryck: vilket kön en känner sig som eller hur en uttrycker kön.
- Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- Religion eller annan trosuppfattning: Begreppet trosuppfattning innehåller uppfattningar som har sin grund i, eller har samband med en religiös åskådning, t. ex buddism eller ateism. Det ska ha ett naturligt samband med (eller vara jämförbar med) religion.
- Funktionsnedsättning: Varaktig nedsättning av fysiska, psykiska eller intellektuell funktionsförmåga till följd av skada eller sjukdom.
- Sexuell läggning: handlar om vem eller vilka en känner sig attraherad av eller förälskad i, t ex homosexualitet, bisexualitet eller heterosexualitet.
- Ålder: uppnådd levnadslängd.
- HBTQ: Samlingsbegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queer.
- Transperson: ett paraplybegrepp som rymmer en mängd olika identiteter kopplat till kön.
- Queer: Identitetsbegrepp som brukar innebära att en bryter mot heteronormen eller inte vill definiera sig enligt rådande normer avseende kön, sexualitet eller relationer.
- Konflikt: Det finns flera olika definitioner av vad en konflikt är, vi använder oss av följande: "En konflikt är en kollision mellan olika intressen, värderingar, handlingar eller inriktningar. Ordet konflikt refererar till existensen av en sådan kollision." En konflikt handlar alltså om motstridiga intressen och här är ofta nyckeln att hitta en lösning som alla inblandade kan acceptera. Ofta behöver de vuxna på skolan vägleda eleverna i att lösa konflikterna.
- Diskrimineringsgrunder: Det är enligt lag förbjudet att kränka någons värdighet utifrån personens
 - kön,
 - könsidentitet eller könsuttryck,
 - sexuell läggning,
 - etnicitet,
 - religion eller annan trosuppfattning,
 - funktionsnedsättning samt

- ålder.
- Trakasserier: Det innebär när ett uppträdande utifrån diskrimineringsgrunderna kränker en persons värdighet, till exempel avseende kön, sexualitet eller etnicitet.
- Diskriminering och kränkande särbehandling: När en persons värdighet kränks av strukturer i skolans organisation utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Kränkande behandling: Är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Den saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkande handlingar kan vara av olika art:
 - *fysiska* - till exempel slag, sparkar, knuffar, ovälkommen beröring eller att få sina saker förstörda och stulna,
 - *verbala* - till exempel ryktesspridning, skitsnack, öknamn, okvädingsord eller klotter om ens person. Den här typen av kränkningar kan också ske på sociala medier,
 - *psykiska* - till exempel utfrysning, suckar, nedvärderande blickar eller att bli ignorerad
- Mobbning: Om en person upprepade gånger och under viss tid blir utsatt för kränkande handlingar från en eller flera personer kallas det ibland mobbning.

Främjande, förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete

Arbetet med att tillsammans skapa en trygg och trivsam skola, fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar bedrivs parallellt på tre olika sätt, främjande förebyggande och åtgärdande. Med främjande insatser menar vi sådana som når oss alla alltid, med förebyggande insatser menar vi sådant som vi gör för att undvika sådant som vi tror kan vara särskilt riskfyllda situationer och med åtgärdande insatser menar vi sådant som faktiskt har hänt och som vi måste förbättra. Tyngdpunkten skall ligga på de främjande och förebyggande insatserna.

Exempel på **främjande** insatser:

Socio-emotionellt lärande (SEL)

Fr o m läsåret 2020-21 arbetar hela skolan utifrån begreppet "socioemotionellt lärande" – en idé, metod och förhållningssätt kring självreglerande, känslomässigt, socialt och relationellt lärande. I åk F-1 arbetar pedagogerna med "Skolstegen", ett program med liknande innehåll.

Fadderverksamhet

Målet med fadderverksamheten på Mälarhöjdens skola är att öka känslan av gemenskap, ansvar och sammanhållning mellan årskurserna samt öka känslan av trygghet och trivsel. Målet är också att eleverna ska göras delaktiga i planeringen av verksamheten. De äldre klasserna är fadderklasser för de yngre och genomför i kalendarier bestämd verksamhet minst en gång per termin enligt gemensam planering, där både de äldre och de yngre skall ta ansvar för innehållet. Innehållet kan vara i form av såväl mys som i form av arbete. Klasserna är faddrar till lägre årskurs enligt följande system, där klasserna fortsätter sin fadderrelation även under nästa läsår:

Fr o m läsåret 20-21 faddrar vi enligt följande modell, klasser A mot varandra, klasser B mot varandra, osv. Ytterligare faddring sker i överenskommelse mellan arbetslagen:

F-2 (nästa år 1-3)

1-3 (nästa år faddrar åk 2 de nya F-barnen)

Åk 4 avstår i år, fokuserar på den egna nya klassen (nästa år faddrar man med år 7)

5-7 (nästa år 6-8)

6-8 (nästa år blir åk 7 faddrar för åk 5)

9 – alltid fadderfritt pga hög arbetsbelastning

Skolvårdar

Fyra elever i varje klass i åk 3 och 5 är skolvårdar. Eleverna får själva anmäla intresse av att vara värdar och **utes av vuxna**. Skolvårdarnas uppdrag handlar i huvudsak om att planera och leda rastaktiviteter. Skolvårdarna är också med i arbetet att kartlägga riskområden på skolan. Skolvårdarna handleds av medlemmarna i Trygghetsteamet och man träffas regelbundet stadiervis under terminerna. Verksamheten utvärderas i slutet av vårterminen. Målen med verksamheten är att:

- främja ökad och mer varierande lek på rasterna
- hjälpa eleverna att bygga goda vänskapsrelationer
- minska konflikterna mellan elever
- främja värderingar och förhållningssätt som inkludering, vänlighet och respekt

Normkritiskt förhållningssätt

Normer är idéer, föreställningar och förväntningar – ofta outtalade – kring vad som anses vara okey att vara och göra i olika sammanhang. Normer kan liknas vid tysta spelregler för hur vi ska tolka oss själva och varandra, t ex "vad som är okey", "hur det ska vara". Ibland är normer begränsande och exkluderande. Att bryta mot normer kan ibland vara positivt, men ibland kan det också få negativa konsekvenser för den som gör det. Det kan vara beroende på vem som normen just tillåter att vara normbrytande. Normer är alltså också en fråga om makt och en fråga om människors lika värde och lika rättigheter.

För oss på Mälarhöjdens skola är ett normkritiskt förhållningssätt att förstå som en process. Vi arbetar därför kontinuerligt med att göra organisation, personal och elever medvetna om våra egna, skolans och samhällets normer, samt hur dessa

uttrycker sig i vår vardag och undervisning. I skolan kan det avse vårt språk, vår fysiska miljö, våra läromedel, men också mindre konkreta saker som våra olika förväntningar på varandra.

Det är alltså en process att förändra normer som är begränsande. När normer dessutom riskerar att kränka och diskriminera någon eller några har vi, utifrån idén om alla människors lika värde och lika rättigheter, skyldighet att åstadkomma förändring. Det är också stadfäst på olika sätt i lagen.

HBTQ-certifiering

Skolan har under läsåret 2016–17 genomfört ett samarbete med RFSL i syfte att skapa en skolmiljö som är trygg för alla, vare sig det gäller våra elever, föräldrar, besökare eller vår personal, ur ett HBTQ-perspektiv. All personal på skolan genomgick under läsåret en utbildning under fyra tillfällen för att öka vår kunskap om HBTQ och vår medvetenhet om normer, för att på sikt också utveckla ett normkritiskt språk och förhållningssätt på skolan. Avsikten är att vara en skola som är inkluderande och som utgör en trygg miljö för HBTQ/normbrytande personer. Som skola hoppas vi därmed skapa en miljö som också bidrar till ökat psykiskt välmående för alla och vår förhoppning är att detta också ska sprida sig i närsamhället.

Teater – Oskar Sternulf om normer

Varje läsår deltar eleverna i åk 7-9 vid klassteaterföreställningar med skådespelaren Oskar Sternulf på tre olika teman (ett för varje årskurs) kring normer, sociala medier, gruppträck, könstillhörighet och sexualitet. Föreställningarna avslutas med samtal.

Tema – Mänskliga Rättigheter

Under vecka 43 varje år genomförs en temavecka om mänskliga rättigheter utifrån Barnkonventionen och diskrimineringsgrunderna.

Elevens Val / Mentorstid

Övningar och samtal kring attityder, självkänsla, normer, hänsyn samt förhållningssätt till andra, kopplat till diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Elevens val/mentorstiden är schemalagd 70–90 min/v för år 4–9, där även klassråd ska ingå. För åk 1-3 genomförs ovanstående under so och svenska.

Rastverksamhet – Utsedda fritidspedagoger organiserar rastverksamhet på skolgården tillsammans med elever från årskurs 1 - 5. Från rastboden kan eleverna också låna leksaker. Rastvaktande personal ansvarar även för egna rastaktiviteter. Gäller vid dagens början och samtliga raster under skoldagen.

Aktiviteter på fritids - Några personalledda aktiviteter på fritids varje dag.

Schemabrytande dagar – kan ibland användas för olika aktiviteter i blandade elevgrupper, även över klassgränser. Elever är då, på olika sätt, med i planeringen av dagarna.

Elevråd och klassråd Arbete där vi utvecklar elevernas delaktighet och inflytande.

Hälsosamtal – hos skolsköterska i förskoleklass, åk 4 och åk 8 då man också pratar om trygghet och trivsel i skolan.

Elevfokus i arbetslaget – F-9 har i varje arbetslag, varje vecka, en stående punkt (elevhälsa) där man diskuterar hur elever trivs, hur klasserna har det, aktuella händelser mm.

Genomgång av Trygghetsplanen – en gång / termin, med alla elever. För de yngre eleverna finns Trygghetsfilmen.

Klassbildning – vi tar in två förskoleklasser och bildar under våren klasser till år 1. Detta medför att barnen lär känna fler jämnåriga än tidigare inför skolstarten.

Blandade grupper – inkluderingspedagogen (år 1–3) möjliggör att dela barnen i olika grupper under skoldagen, för stöd i t ex svenska, matematik och socialt samspel. Det medför också att eleverna lär känna eleverna i parallellklasserna. Från åk 7 delas eleverna in i klassöverskridande ämnesgrupper, vilket också gör att eleverna lär känna fler.

Exempel på **förebyggande** insatser

Särskilda mål för att motverka diskriminering och trakasserier – från januari 2017 skall skolan enligt lag formulera mål för sitt förebyggande arbete för att **aktivt** motverka diskriminering och trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, (se s 7). Förutom mål för trygghet skall alltså elever och vuxna **tillsammans** i varje arbetslag vid höstterminens start också formulera sådana mål och aktiviteter man skall genomföra under året i syfte att förebygga diskriminering, utifrån vilka områden man finner problematiska och därför särskilt angelägna. Dessa mål och handlingar skrivs också särskilt in i Trygghetsplanen.

Personalens rastvaktsschema

De flesta pedagoger på skolan har 40–90 minuter rastvaktstid per vecka inlagt på sitt schema. Skolan har gula västar för detta ändamål. Det innebär att personalen är väl synlig för eleverna, vilket skapar trygghet. Vissa områden bevakas speciellt utifrån riskområdesanalysen. Det finns fastställda rutiner för vad rastvaktandet innebär. En rastvakt är alltid placerad vid fotbollsplanen för att kunna hjälpa o stötta vid behov (år 1–3). Se även rastverksamhet, sid 10.

Bråka smartare

Fr o m läsåret 2020-21 finns ett licensierat lektionsmaterial "Bråka smartare" tillgängligt för personal att arbeta med eleverna i lärandet kring konfliktlösning. Materialet är bäst tillämpligt för yngre åldrar men kan efter viss anpassning även användas för äldre elever. Materialet hittas på gemensam pedagogdisk.

ROS (Respekt Och Självrespekt)

Fr o m höstterminen 2015 genomförs i samarbete med Stadsdelsförvaltningen ett särskilt värderingsarbete vid tre lektionstillfällen under Elevens Vals-tid med alla

eleverna i respektive årskurs 8. Arbetet syftar till att särskilt förebygga kränkningar i frågor om kön och sexualitet.

Lekgrupper på raster används både främjande och förebyggande för att barnen skall lära känna och vara trygga med varandra och stärka det sociala lärandet.

Trygghetssamtal: Kurator genomför trygghetssamtal med samtliga elever i åk 3 och 5.

Matsalen – Alla barn i åk FK-3 har könsblandade fasta platser i matsalen och där råder också hög vuxennärvaro.

Exempel på **åtgärdande** insatser:

Omedelbart ingripande – all personal som får kännedom om kränkningar och trakasserier skall omedelbart reagera och agera till elevernas stöd, samt omedelbart anmäla sådana ärenden till Trygghetsteamet.

Händelserapporter – personalen rapporterar konflikter och tillfälliga kränkningar som inträffar i särskilda händelserapporter som lämnas över till Trygghetsteamet.

Anmäla, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar – skolan har utarbetade rutiner för detta, se nedan. Där finns också rutiner för vad som gäller om en vuxen skulle utsätta ett barn för kränkningar

Trygghetsteam

På skolan finns ett Trygghetsteam som arbetar för att skapa en trygg skola samt förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsteamet består av undervisande lärare från varje stadium och kuratorer. Trygghetsteamet arbetar för att:

- få en trygg, positiv arbetsmiljö för alla i skolan och på fritids
 - årligen kartlägga riskfaktorer för miljöer och områden där kränkning och diskriminering kan uppstå samt sammanställa undersökningarna kring elevernas fysiska och psykosociala studiemiljö
 - upprätta trygghetsplan årligen
 - nya mål, kartläggning och händelserapporter, sätts och utvärderas varje år
 - aktiva åtgärder vidtas i arbetslagen för att förebygga diskriminering enligt följande fyra steg:
- ✓ undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (besträffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter

- ✓ analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts
- ✓ åtgärda – genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter
- ✓ följa upp och utvärdera arbetet

Arbetet ska genomföras och dokumenteras löpande.

Trygghetsteamet skall vidare

- anmäla, utreda, åtgärda och följa upp där anmälningar om trakasserier, kränkningar eller diskriminering inkommit (se rutin s. 25)

I Trygghetsteamet ingår personerna nedan. Information om trygghetsarbetet vad gäller uppföljning och lagändringar m.m. ska trygghetsteamet göra enligt följande organisation och arbetsuppdelning:

Åk F-3

Lotta Stjernberg
Tel: 076-12 43 792
ann-charlotte.stjernberg@edu.stockholm.se

Helena Svensson
Tel: 076-12 43 819
helena.svensson@edu.stockholm.se

År 4-9

Eva Karlevall
Tel: 076-12 43 835
eva.karlevall@edu.stockholm.se

Mårten Sörlin
Tel: 076-12 43 842
marten.sorlin@edu.stockholm.se

Lisa Lindberg
Tel: 076-12 43 816
lisa.lindberg@edu.stockholm.se

ÅK F-9 kuratorer:

Maria Bäckman
Tel: 076-12 43 829
maria.backman@edu.stockholm.se

Gith Haring
Tel: 076-12 43 833
gith.haring@edu.stockholm

Arbetsprocess för Trygghetsplan

Arbetet med att skapa denna plan och att ha den förankrad och levande i hela verksamheten följer ett årshjul där alla delar av arbetet finns beskrivet, se bilaga.

Denna trygghetsplan, likabehandlingsplan mot diskriminering trakasserier och kränkande behandling, tas fram årligen utifrån behoven på skolan. Underlaget, vad som behöver jobbas med, tas fram på olika sätt, där både elever och vuxna är delaktiga. Både elever och vuxna är på olika sätt också delaktiga i att formulera aktuella mål för vad man behöver jobba med för att skapa trygghet och för att förebygga trakasserier och diskriminering. Både elever och vuxna bestämmer hur målen skall uppnås, vilka aktiviteter som skall genomföras för att målen skall kunna nås, samt att man sedan utvärderar hur det gått. Under läsåret genomförs vid två tillfällen uppföljningar av de aktiviteter arbetslaget och Trygghetsteamet bestämt.

Utvärdering

- Alla arbetslag, elever och vuxna, gör i maj en sammanfattande utvärdering av de **mål för trygghet och förebyggande diskriminering** som man själva satt upp i början av läsåret
- Arbetslag, vuxna och elever, utvärderar också årets fadder- och skolvärdsverksamhet.
- I maj/juni gör också THT en utvärdering av Trygghetsplanens **övergripande mål**,
- I maj genomförs också **den årliga trygghetsenkäten** som skolans samtliga elever får besvara. Tre olika åldersanpassade enkäter används, en för förskoleklasserna, en för åk 1–3 och en för åk 4–9. Enkäten är digital (förutom för förskoleklassen) vilket förenklar sammanställningen och möjligheten att göra övergripande analyser utifrån olika parametrar, såsom exempelvis ålder och kön. Enkäten innefattar frågor om fritidsverksamheten också.
- **Återkoppling** av enkäterna görs till arbetslagen i respektive årskurs, även på årskursnivå, samt vidare ut i arbetslagets klasser där diskussioner om resultatet och riskfyllda områden förs som ett underlag för de **nya mål** som skall skapas i början av nästa läsår. Enkätresultaten presenteras även för ledningsgruppen.
- Skolvärdarna i åk 3, 5 och 8 går också en **trygghetsvandring** på skolans område som en del av kartläggningen av behov på skolan. Tillsammans med sin handledare, diskuteras områden på t ex skolgården, skolparken för att hitta områden där eleverna känner sig otrygga eller där det lätt uppstår konflikter och kränkningar eller diskriminering.
- Ytterligare analysunderlag finns i **personalens observationer**.
- Trygghetsteamet gör i maj/juni också en sammanställning av **föregående års ärenden** samt genomlysning av årets händelserapporter för att ytterligare skapa underlag för nya mål.

Analys – problem – mål – aktiviteter

- I början av läsåret arbetar årskursernas elever och vuxna vidare med att **formulera mål och aktiviteter** utifrån det man sett varit aktuellt och kanske problematiskt förra året. De skrivs in i den nya Trygghetsplanen och arbetas aktivt med under läsåret.
- Trygghetsteamet formulerar **övergripande mål** och aktiviteter utifrån övriga utvärderingar och underlag.

Förankring av planen i sin helhet

När nya mål är uppsatta i september förankras den nya planen i verksamheten på flera olika sätt. Dels får skolans personal kontinuerlig information på arbetsmöten om trygghetsarbetet, dels diskuteras Trygghetsplanen i elevgrupperna en gång per termin.

Vårdnadshavarna får också löpande information om Trygghetsplanen och trygghetsarbetet, till exempel på första föräldramötet för höstterminen. Trygghetsplanen förankras också i föräldraföreningens styrelse.

Länk till planen och Trygghetsteamets film finns också på skolans hemsida.

Utvärdering övergripande mål läsåret 2019/20

När Trygghetsteamet utvärderar sina övergripande mål för läsåret 2019/20 konstaterar vi att vi inte hunnit arbeta med dem som önskat. Vi ser ändå att vi utarbetat tydliga och bärande strukturer i trygghets- och diskrimineringsarbetet på skolan, på såväl främjande, förebyggande som åtgärdande nivåer. Resultaten av trygghetsenkäten visar också förbättrade eller likvärdigt goda resultat, liksom arbetslagens utvärderingar visar goda resultat när det gäller det förebyggande arbetet. Det värdegrundsarbete som genomförs under läsåren 19/20 och 20/21 kommer sannolikt att ytterligare utveckla och befästa trygghet och demokratiska värden både bland elever och personal. Vidare skall skolan under läsåret 20/21 omcertifiera sin HBTQ-behörighet. Trygghetsteamet ser dock behov av att än mer fördjupa förståelsen och gestaltningen av Trygghetsplanens innehåll och värden, både vad gäller trygghet och vårt uppdrag att förebygga diskriminering.

Arbetslagens utvärderingar av de egna målen läsåret 2019/20

Utvärdering av mål gällande trygghet och diskriminering F-3

Alla enheter inom F-3 (de två förskoleklasserna, de tre årskurserna och alla fritidshem) har satt upp trygghetsmål för året som de på olika sätt arbetat med. Alla uppger att de haft en positiv utveckling gällande trygghetsmålen, men att det i vissa

fall behöver arbeta mer. Årets enkät bekräftar arbetslagens bild. Man har arbetat med kooperativt lärande, axelkompisar, klassrumsklimat, lekgrupper, värdegrundssamtal- och övningar, kontinuerligt arbete med klassrums- och korridorregler, vuxennärvaro, gruppsamtal och helklassamtal.

Alla enheter har också haft diskrimineringsmål, de flesta har fokuserat på kön, etnicitet, trosuppfattning och funktionsvariationer. Man har arbetat på ett varierat sätt för att förebygga kränkningar enligt dessa diskrimineringsgrunder, till exempel film, samtal, känslökort, icke-stereotypa val av lek, bestämda gå-kompisar, lekgrupper, mm. Eleverna har varit positiva till arbetet. Personalen är också positiv till arbetet och ser även positiva resultat. I enkäten mäts förbättrade resultat på nästan alla diskrimineringspåståenden.

De utvecklingsområden som lyfts fram i utvärderingen är fördjupning inom kooperativt lärande, ta upp samma tema och diskussioner flera gånger och på olika sätt, behovet av vuxennärvaro i alla miljöer och noggrannhet i detaljerna (t ex hur man som grupp går i en trapp, går till matsalen).

Utvärdering av mål gällande trygghet och diskriminering åk 4 – 9

Alla arbetslag inom 4–9 har satt upp trygghetsmål för året som de på olika sätt har arbetat med. Målen för trygghet har handlat mycket om trygghetsskapande relationer men också om trygghet i olika miljöer såsom klassrum, korridorer, omklädningsrum. Man har också arbetat med språkbruk och kränkningar på sociala medier. Många klasser har arbetat med gruppstärkande övningar på sval-tid, åk 4 har också i år arbetat med kurator kring sociala färdigheter, känslö- och konflikthantering. Flera arbetslag uppger att man arbetat med själva trygghetsplanen som verktyg för samtal. Många betonar att man är nöjda med sitt arbete, att man sett förbättringar avseende de mål man arbetat med. Trygghetsenkäten bekräftar likvärdiga eller förbättrade resultat på alla trygghetsfrågor.

Alla enheter har haft diskrimineringsmål utifrån olika upplevda problem, framförallt kring att veta och förstå om diskrimineringsgrunder i stort men också avseende specifik grund, t ex kön. Man har arbetat med samtal och värderingsövningar, filmer och samtal. De vuxna betonar i flera fall vikten av att själva vara tydliga och reflekterande kring olika situationer som uppstår. Enkäten bekräftar likvärdiga eller förbättrade resultat på värdegrundsfrågorna i stort och på alla diskrimineringsgrunder utom ålder.

De utvecklingsområden som lyfts fram är kontinuitet kring arbetet med värdegrundsfrågor, gruppstärkande övningar, behov av vuxennärvaro och årskursövergripande vuxenansvar för fördelning av gemensamma utrymmen (tid, regler, uppdelning i korridorer, omklädningsrum, basket- och fotbollsplaner osv), kontinuitet i arbetet med språkbruk IRL och på sociala medier. Behov av att hjälpa eleverna till känslomässiga upplevelser tillsammans med reflekterande samtal för att uppnå handlingar som stärker trygghet och likabehandlingsmål.

Arbetslagens utvärderingar av fadderverksamheten läsåret 2019/20

Flera arbetslag har inte fått tillstånd någon faddring detta läsår (åk 1/9; 6/8). Åk 9 har haft återkommande svårigheter att få till faddringen de senaste åren pga arbetsbelastning och har därför lyfts ur faddersystemet i år. De som faddrat har dock varit mycket nöjda och tycker att det bidrar till ansvarstagande, trygghet och trivsel på skolan för både yngre och äldre. Eleverna har i hög grad varit delaktiga i planeringen och man har gjort aktiviteter av både lärande och lekande natur – intervjuer av varandra, filmskapande, högläsning med ritande, skridskoåkning, julpyssel, skriva berättelser i par, mm. När det kommer till förbättringsområden tycker man det vore bra med fasta tider i kalendarier för detta, och gärna vid fler tillfällen.

Arbetslagens utvärderingar av skolvårdar läsåret 2019/20

Frågan har besvarats av arbetslag F-5 där samtliga är mycket nöjda med skolvärdsverksamheten och tycker att den bidrar till trygghet och trivsel. Ingen har uppfattat att den på något sätt konkurrerar med den vuxenledda rastverksamheten. Betonas att de är duktiga på att söka upp de som kanske är ensamma på rasten men att de också kan bli ännu bättre på det och att göra sig själv synliga och kanske "ropa ut" sig och sina lekar. Viktigt att vuxna utser värdar och att man får vuxenstöd i rollen.

Trygghetsvandringar med årskurs 3 och 5 VT 2020

Årskurs 3:

Matsalen – Jobbigt när de äldre kommer och säger att det är deras mattid och plats och att de små måste flytta sig.

Korridor – Jobbigt när femmorna blir arga när treorna eller treornas personal säger till att de inte får passera där.

Omlädningsrummen – Mest bra. En del har med sig mobilen om det är första lektionen men det känns inte otryggt av det.

Trapphusen – Ibland sitter äldre elever och leker med mobilerna, ibland sitter de med skolböcker, och det är svårt att passera.

Fotbollsplanen – De äldre eleverna, femmor och högstadieungdomar, tar för sig mycket och tar över planen när yngre spelar.

Berget – För det mesta bra, kan ibland vara bråk om vilka platser man har och att en del tar pinnar av andra.

Multiarenan – Funkar bra, mest äldre barn där och alltid vuxna

Basketplanen vid högstadiet – Här saknas det vuxna (å andra sidan är det få lågstadiebarn som leker där)

Röda Stugan/Lyan, Lilla skolgården, gungorna – Tryggt och bra, många vuxna där.

Uppdraget som skolvård:

Bra att få hjälpa till, speciellt de som inte har någon att leka med. Bra att få sprida glädje. Ibland säger några nej till att vara med, men så kommer de och är med när vi

lekt en stund, det är kul! Det kan vara jobbigt att få in andra i leken ibland, och ibland har klasskompisar kommit och stört i leken.

Tips till blivande skolvårdar:

Gör en leklista, bestäm i förväg vad ni ska leka

Upprepa en lek flera gånger

Tänk på att man ska vara rättvis i leken

Man måste fråga många om de vill vara med – spring runt och fråga, be klasskompisar att hjälpa till att fråga.

Ta med de yngre ni känner i leken (syskon, grannar, kompisars syskon, t ex).

Årskurs 5:

Skolgården – Bra miljö men vuxna som är rastvårdar står ofta i klunga.

Berget – Otryggt, ofta inga vuxna där

Fotbollsplanen – Oroligt, det händer mycket där, ofta bråk om målen och när idrotten har lektioner blir det trångt

Idrottssal/omklädningsrum – Oroligt, folk bankar och öppnar dörren, äckligt i duscharna med äppelskrutt och sådant, klädlådan luktar illa.

E-huset/korridorer – Mycket prat och skrik, avloppen luktar illa.

Till och från PärLAN – Funkar bra

Matsalen – Bra med fasta platser men det fungerar dåligt, det är alltid några andra klasser som tar platserna och säger att de som var före dem satt för länge. Många leker med sprutflaskorna.

Uppdraget som skolvård – De elever som blev utsedda till skolvårdar har tyckt att det har varit en rolig uppgift, möjligen blir ett helt läsår lite långt, kanske kan man byta vid terminsbyte. Kan vara svårt att få med andra i lek. Bra om man är förberedd med olika lekar, finns ett kompendium med lekar man kan använda sig av, bra.

Utvärdering – Ärenden handlagda av Trygghetsteamet 2019-20

Händelserapporterna visar också i år på behovet av att förebygga svåra situationer för en del av våra elever och att ha vuxennärvaro där barn leker och övergår från en aktivitet till en annan. En del barn har funktionsnedsättningar som påverkar just den sociala samspelsförmågan, även det ligger ju på lärare och elevhälsa att hjälpa barnen med för att trygga dem själva och för att det skall vara tryggt för andra. Antalet händelserapporter minskade under detta läsår (liksom antalet anmälda och utredda ärenden), Trygghetsteamet kommer att vid läsårsstart påminna om rutinen med händelserapporter.

Trygghetsteamet handlade 46 ärenden under läsåret 2019-20 (föregående läsår 53 ärenden). Av dem ledde 33 till en kränkingsanmälan till Utbildningsförvaltningen (jämför med 33 också föregående år). Övriga 13 ärenden på individ/par och gruppnivå bedömdes inte vara kränkingsärenden utan togs om hand på olika sätt av THT i samarbete med lärare, fritidspedagoger, kuratorer och vårdnadshavare.

Av anmälda och utredda ärenden under läsåret kommer 8 från lågstadiet, 20 från mellanstadiet och 5 från högstadiet. Av de 20 på mellanstadiet är det 9 ärenden i åk 4, 8 ärenden i åk 5 och 3 ärenden i åk 6.

Av de 33 ärenden som THT utredde konstaterade att kränkning skett i 31 fall. Åtta av dem har skett på diskrimineringsgrund: Sexuella trakasserier (3), etniskt ursprung (2), kön (2) och funktionsvariation (1).

Av de kränkningar som utretts av THT så har de flesta varit verbala/skriftliga (24).

Därefter kommer olika fysiska kränkningar (19). De förekommer ofta båda i samma ärende. Därutöver har vi handlagt 3 ärenden med psykiska kränkningar.

Korridor (12), skolgård (10) och klassrum (8) är de mest förekommande miljöerna för de kränkningar i de ärenden vi utrett. Det finns ytterligare (7) ärenden där det inte framgår var kränkningen skett och (5) kränkningar ska ha skett i omklädningsrummet.

Av de ärenden som THT handlagt under det här läsåret så är det 21 killar och 12 tjejer som känt sig utsatta dvs nästan dubbelt så många killar. Av de som sades utsatta andra så var killarna starkt överrepresenterade även här. I (15) ärenden så var det enskilda killar som utsatte andra och i (13) ärenden var det flera killar som utsatte. Sammanlagt så var alltså killar de som utsatte i 28/33 ärenden. Arbetslagen informeras särskilt om detta vid läsårsstart, att ta upp med sina klasser.

Övergripande resultat från enkäten läsåret 2019-20; åk 1-3

Påstående	Stämmer helt	Stämmer nästan alltid	Stämmer delvis	Stämmer inte alls
Jag känner mig trygg i klassrummet	87,8	10,9	1,3	0,0
Jag känner mig trygg i korridorerna	75,6	22,4	1,3	0,7
Jag känner mig trygg på fritids	86,5	11,6	1,3	0,7
Jag känner mig trygg med de vuxna på skolan	89,8	8,6	1,3	0,3
Jag känner mig trygg ute på rasterna	82,8	13,5	3,0	0,7
När jag byter om/duschar i omklädningsrummet i samband med idrotten känner jag mig trygg	80,5	13,9	4,0	1,6
Jag vet vad Trygghetsplanen är och/eller har sett skolans trygghetsfilm	95,0	3,4	0,8	1,3
På Mälarhöjdens skola har jag en kompis/kompisar att vara med	92,7	6,3	0,1	0,0
Jag upplever att vi diskuterar trygghet och frågor om människors lika värde i skolan	93,4	4,9	1,7	0,0
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett om jag är en flicka eller pojke	96,4	3,0	0,3	0,3
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett om jag tror på en gud eller inte	98,3	1,4	0,0	0,3
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett om jag eller min familj kommer från ett annat land eller inte	98,0	2,0	0,0	0,0
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett om jag har en funktionsnedsättning som syns/ inte syns eller inte.	93,7	6,0	0,0	0,3
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vem jag blir kär i	91,1	6,3	2,0	0,6
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vilken ålder jag har	93,7	6,0	0,3	0,0
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vem jag är eller känner mig som	95,4	3,7	0,3	0,6
På Mälarhöjdens skola vet jag var jag ska vända mig om jag blir orättvist behandlad	95,7	3,0	1,0	0,3
På Mälarhöjdens skola har jag läst/diskuterat om olika former av diskriminering	89,1	5,6	3,3	2,0

Kommentar: Årets resultat är likvärdiga eller förbättrade i förhållande till förra årets resultat. Särskilt positivt är att tryggheten i klassrummet åter har ökat efter att ha minskat förra året, arbetslaget har också arbetat aktivt med denna fråga under läsåret. Också korridorerna har upplevts tryggare detta år. Också när det gäller diskrimineringsfrågorna är alla värden förbättrade, mot redan mycket positiva resultat förra läsåret, möjligen behöver vuxna bara bättre förklara och gestalta själva begreppet diskriminering.

Övergripande resultat från enkäten läsåret 2019-20; åk 4-9

Påstående	Stämmer helt	Stämmer nästan alltid	Stämmer delvis	Stämmer inte alls
Jag känner mig trygg i klassrummet	70,6	22,7	5,2	1,5
Jag känner mig trygg i korridorerna	60,4	30,4	7,9	1,3
Jag känner mig trygg med de vuxna på skolan	54,8	33,7	9,4	2,1
Jag känner mig trygg ute på rasterna	74,7	19,4	4,8	1,1
När jag byter om/duschar i omklädningsrummet i samband med idrotten känner jag mig trygg	61,7	22,7	10,7	4,9
Jag vet vad Trygghetsplanen är och/eller har sett skolans trygghetsfilm	66,9	18,5	10,0	4,6
På Mälarhöjdens skola har jag en kompis/kompisar att vara med	87,4	9,3	2,5	0,8
Jag upplever att vi diskuterar trygghet och frågor om människors lika värde i skolan	52,3	26,6	15,2	5,9
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vilket kön jag har	68,2	21,0	7,8	3,0
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett min religion eller annan trosuppfattning (vilken tro du har eller inte tror på)	84,6	10,2	3,3	1,9
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett etnisk tillhörighet (hudfärg, ursprung – t ex vilket land du kommer ifrån)	84,4	10,4	3,0	2,2
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett funktionsnedsättning (olika sorters handikapp, synliga eller osynliga)	79,5	14,1	4,1	2,3
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vilken sexuell läggning jag har	78,9	13,2	5,4	2,5
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vilken ålder jag har	58,0	27,2	11,4	3,4
På Mälarhöjdens skola blir jag rättvist behandlad oavsett vem jag är eller känner mig som	78,2	15,1	3,8	2,9
På Mälarhöjdens skola vet jag var jag ska vända mig om jag blir orättvist behandlad	60,7	23,7	10,8	4,8
På Mälarhöjdens skola har jag läst/diskuterat om olika former av diskriminering	61,2	24,2	9,4	5,2

Kommentar: Årets resultat är likvärdiga eller förbättrade på alla punkter utom när det gäller diskrimineringsgrunden ålder, som har ett ytterligare sämre resultat. När det gäller diskriminering ser det ut som att vuxna behöver bli mer tydliggörande och arbetande kring själva begreppen människors lika värde och diskriminering. Om trygghetsfrågor verkar det som att vuxna behöver bli fortsatt ytterligare mer nåbara och aktivt tryggande i gemensamma miljöer. Generellt är siffrorna åk 4-9 avsevärt lägre än för årskurs 1-3, för att kunna göra en bättre analys och vidta mer riktade åtgärder kan de äldres enkät till nästa år behöva fördelas på 4-6 och 7-9.

Skolans övergripande mål läsåret 20/21

Problem	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Vi behöver upprätthålla och ytterligare förbättra alla elevers upplevelse av trygghet och förståelse för rätten att vara den man är i skolans alla lärmiljöer	Att trygghetsplanen och filmen blir än mer användbara i skapandet av trygga och diskrimineringsfria lärmiljöer	Göra en ny trygghetsfilm som gestaltar innehåll och värden i Trygghetsplanen – användbar för både yngre och äldre elever Producera några lektionsupplägg som skapar känsla, kunskap och förståelse för innehåll och värden i Trygghetsplanen	THT	Juni 2021
Vi märker fler uttryck för bristande kunskap och respekt för människor med annat etniskt ursprung – både på skolan och i stadsdelen liksom i samhället i stort	Att under detta läsår öka lärarnas medvetenhet och kunskap om rasism och dess olika uttryck	Samtal, föreläsningar och work-shops med personalen för att öka vår beredskap att förebygga och bemöta olika slags uttryck för rasism	THT	Juni 2021

Arbetslagens mål läsåret 20/21

Lyan Förskoleklass

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Många elever upplever att de inte känner sig trygga på toaletten, då det endast finns en på Lyan, många elever tvingas stå i kö utanför. Även i trapphuset blir det kö och upplevs stimmigt	Trygga toalettbesök för alla.	Många samtal med eleverna kring toalettsituationen, men vid längre köer bör en pedagog närvara både i lilla hallen utanför toaletten och i trapphuset	Alla pedagoger	Kontinuerligt
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Kan ibland förekomma kommentarer som inte är okey utifrån diskrimineringsgrunderna	Alla ska få vara den de är.	Närvarande pedagoger i barngrupp som är medvetna om diskrimineringsgrunderna, och kan bromsa de elever som uttrycker sig på ett olämpligt sätt gentemot andra.	Alla pedagoger	Kontinuerligt

Snäckan Förskoleklass

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Att eleverna inte känner sig trygga med de vuxna som tar hand om dem, exempelvis på skolgården. (Mälarstugan, vikarier, övriga)	Att alla barn känner sig trygga med de vuxna de möter dagligen. De ska vara trygga med övriga vuxna till namnet/utseendet (övrig personal på skolan samt vikarier)	Alla vuxna presenterar sig för elevgruppen när de kommer. Alla vuxna visar sig på samling och presenterar sig. Att eleverna får information om att någon annan ska ta hand om dem.	Alla vuxna på Snäckan	Utvärdering i mindre grupper i april.
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Att eleverna känner sig otrygga och känner sig utanför pga utseende, språk eller kön.	Att alla känner sig trygga och accepterade oavsett utseendet, språk eller kön. Att alla elever förstår att vi är olika men lika mycket värde.	Diskussioner i både små och stora grupper i förebyggande syfte. Att vi vuxna markerar tydligt när någon bli retad eller känner sig utanför. Vi ska arbeta med begreppet olikheter.	Alla vuxna på Snäckan	Utvärdering i mindre grupper i april.

Mälarstugan – fritidshem

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Mer aktivitet utomhus än tidigare – vad kan det leda till.	Att eleverna ska känna sig trygga då de är utomhus under hela skolvistelsen.	Kartlägga med eleverna vilka platser som kan upplevas som otrygga. Arbeta kontinuerligt med hur vi som personal arbetar i och kring utomhusvistelsen.	Arbetslaget	Juni
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Någon enstaka elev har fått höra rasistiska kommentarer av elever på skolan.	Att inga elever ska få höra rasistiska kommentarer.	Genomgång av varje enskild diskrimineringsgrund med mer betoning på rasism.	Arbetslaget	Juni

Röda stugan – fritidshem

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Ovårdat språk i vissa fall, konflikter	Vara en god kamrat.	Jobba med skolstegen och prata om känslor och kamratskap i halvklass.	Alla pedagoger	Innan jul. Enkät i maj
Nya gruppkonstellationer inför åk 1 och på Röda Stugan	Eleverna ska ha minst 2-3 pedagoger de kan vända sig till	Skapa relation med eleverna	Alla pedagoger	Innan jul. Enkät i maj

Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Barnen är bara 6-7 år och det är svårt att förstå vad ordet diskriminering betyder. Än mindre vad de olika diskrimineringsgrunderna betyder.	Alla ska veta att vi alla är olika och att alla är lika mycket värda.	Vi ser filmer, lyssnar på podd, har samtal i ämnet. Vi bekantar oss med diskrimineringsgrunderna. Vi har lekgrupper. Vi har lekgrupper minst 1 rast per vecka för att lära sig leka med många.	Alla pedagoger	Maj - 21

Mickelsgården – fritidshem

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Vi ser att vår elevgrupp behöver stärkas i de sociala och emotionella färdigheterna. Då det är en del konflikter som är svåra att lösa och som sitter i.	Att det blir stärkta och får mer förståelse för vad deras handlingar får för påverkan.	Vi kommer att arbeta med SEL boken samt samtala med eleverna kontinuerligt.	All personal på Mickelsgården	Vid terminens slut samt vid behov under våra planeringsmöten
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Alla barn måste respektera varandra oavsett kön, kultur, fysiska handikapp mm.	Vi vill att alla elever respekterar varandra och allas lika värde	Då vi nu har en ny elevgrupp är det extra viktigt med tydlighet från oss vuxna, att vi har samma regler och förhållningssätt. Vi pratar med eleverna om förhållningssätt mm under våra elevmöten. Vid en händelse följer vi upp direkt tillsammans med elev / eleverna.	All personal på Mickelsgården	Vid terminens slut samt vid behov under våra planeringsmöten

Årskurs 1

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
1.Under förskoleklasstiden kände eleverna oro vid toalettbesök 2.Alla elever var inte trygga med alla vuxna under förskoleklasstiden 3.Det är lång väg att gå från rast till lektion för våra elever	1.Trygga toalettbesök i trapphusen 2.Se till att eleverna lär känna oss alla till namn 3.Trygga elevernas passage från rast till klassrum	1.Vi ber vaktmästaren att se över att det finns haspar på alla toaletter som våra elever kommer att använda. Eleverna tar ett toakort när de går på toalett, och lägger på sin plats. Lätt att se vem som är toaletten. Förklara för ettorna att vi endast använder toaletterna på samma våningsplan.	Hela arbetslaget	Maj – 21 (Mål 3 avstämning slutet av sep.)

		2.Högläsning i varandras klasser. Inkl.ped. har lektion i allas klasser 1 pass/vecka. Vi visar en PP där vi presenterar oss alla som arbetar i år 1 (redan under vecka 34). Denna anknyter vi till emellanåt. Vi börjar morgnarna med att samlas ute på gården 7.50 för att alla ska kunna se varandra. 1a och 1d äter bredvid varandra i matsalen, och 1b och 1c har platserna bredvid varandra. Detta gör att eleverna lär känna även de vuxna. 3.Vi träffas utomhus 7.50 för att gemensamt gå upp till klassrummet. Samla alla i resp klass och räkna in efter rast och lunch, så att alla går gemensamt till klassrummet. Detta gäller framförallt de första skolveckorna. Vi är noga med vilket trapphus de resp klasserna använder så att det inte blir en massa spring i korridorerna.		
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Barnen är bara 6-7 år och det är svårt att förstå vad ordet diskriminering betyder. Än mindre vad de olika diskrimineringsgrunderna betyder.	Alla ska veta att vi alla är olika och att alla är lika mycket värda.	Vi ser filmer, lyssnar på podd, har samtal i ämnet. Vi bekantar oss med diskrimineringsgrunderna. Vi har lekgrupper. Vi har lekgrupper minst 1 rast per vecka för att lära sig leka med många.	Klasslärare	Maj - 21

Årskurs 2

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Mycket liv och många barn samtidigt i korridoren vilket skapar oro och konflikter.	Att skapa en lugnare atmosfär i korridoren.	Att släppa ut en halvklass i taget och låta den andra gå ut efter att det är tomt. Att den som är rastvakt ser ut att alla går ut på rasten och inte blir kvar i korridoren. Elevernas förslag är att leka tysta leken i korridoren.	Arbetslaget.	dec-20 jun-21
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering

Uppdelat mellan tjejer och killar i lekar på raster.	Att eleverna leker mer könsöverskridande.	Lekgrupper på rasten. Placering i klassrummet. Blandade gåkompisar. Diskutera, utmana och lyfta könsroller. Titta på filmer och olika media för att synliggöra och kritiskt granska stereotypa könsroller.	Arbetslaget.	dec-20 jun-21

Årskurs 3

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Några få elever känner sig inte helt trygga på alla raster.	Att alla elever i årskurs 3 känner sig trygga på rasterna.	Lekgrupper Samarbetsövningar Diskussion utifrån film och litteratur. Skolvårdar Arbete med tavelbarn	Lärlag Årskurs 3	Juni -21
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Någon enstaka elev har fått höra rasistiska kommentarer av elever på skolan.	Att inga elever ska få höra rasistiska kommentarer.	Genomgång av varje enskild diskrimineringsgrund med mer betoning på rasism.	Lärlag Årskurs 3	Juni-21

Årskurs 4

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Årskursen består av 5 nya klasser som behöver lära känna varandra.	Att alla elever känner sig trygga i klassrummet och i korridoren och att de upplever att de har någon vuxen i skolan som de kan vända sig till.	Vi har gemensamma regler för korridoren och hela arbetslaget ansvarar gemensamt för att de följs. Vi följer gemensamma rutiner vid t.ex. lektionsstart. Alla lärare lär känna alla grupper genom att under schemabrytande dagar träffa alla klasser.	Mentoreerna	Maj 2021
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Könsdiskriminerande ord är inte ett problem vi märkt i årskursen hittills, men vi vill arbeta förebyggande med detta.	Alla ska känna sig rättvist behandlade oavsett hur man identifierar sig.	Under temaveckan mänskliga rättigheter, arbetar vi med identitetsstärkande diskussioner, övningar och filmer.	Mentorer	Maj 2021

Årskurs 5

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Bibehållen upplevd trygghet med alla vuxna i arbetslaget och med varandra	Vi önskar att eleverna ska känna sig trygga i sina klasser och med varandra. Vi önskar att eleverna ska känna sig trygga med personalen i arbetslaget. Vi är ny personal och vi ska dessutom undervisa i olika klasser.	Uppstartsdagarna (skolstart ägnas åt gruppstärkande aktiviteter. Lekgrupper utomhus de första skolveckorna (vuxen stöttar upp vid behov). Vi planerar också att ägna en-två schemabrytande dag(ar) åt gruppstärkande aktiviteter med hjälp av bland annat Friends-material.	Mentor och a-laget	Klassvis samt individuellt i Skoldagboken Enkäten i maj
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Enkäten visar på bra resultat men vi vill fortsätta att arbeta med frågan	Vi vill att eleverna ska känna till diskrimineringsgrunderna och hur vi arbetar efter dessa.	Vi planerar att ägna en-två schemabrytande dag(ar) åt diskrimineringsgrunderna (samma dag(ar) som syftar till mål 1, dvs trygghetsskapande aktiviteter.)	Mentor och a-laget	Klassvis samt individuellt i Skoldagboken Enkäten i maj

Årskurs 6

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Åk6 korridorssmiljö är stökig.	Alla elever ska känna sig trygga i korridoren	Förtydligande/åtstramning/justering av regler (nytt mail till vh) Jobba med SEL-materialet under schemabryt. Att bli mer konsekventa som lärare kring att upprätthålla reglerna. Kontrakt mellan elever och lärare (som är en överenskommelse, inte "regler ovanifrån")	AL6	HT20
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Språkbruk	Minska ett trakasserande språkbruk vid konflikter	Att jobba med SEL-materialet under schemabryt, med fokus på känslor och hur man agerar vid konflikter. Lyfta diskrimineringsgrunderna, du kan inte säga vad du vill till vem du vill under HT20.	AL 6	Vt 21

Årskurs 7

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Tryggheten i korridoren	En lugn och trygg korridormiljö	Att år 7 har skåpen på våning 1 där flera mentorer har sitt arbetsrum och det finns en hög vuxennärvaro. Eleverna i klasserna har inte skåpen bredvid varandra utan utspritt för att minska trängsel och ljudnivå. Vi går igenom med klasserna vad en god korridormiljö innebär.	Arbetslaget	Maj 21
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Vi vill medvetandegöra individens likheter och olikheter utifrån diskrimineringslagen.	Vi visar förståelse för varandras olikheter.	Gruppstärkande övningar på EV. Tydliggöra vad en diskriminering är. Begreppsmedvetenhet.	Arbetslaget	Maj 21

Årskurs 8

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Flera elever upplever att vi inte diskuterar trygghet och människors lika värde.	Fler elever ska känna att frågor om människors lika värde diskuteras regelbundet i skolan	Vi kommer att arbeta aktivt kring frågor om människors lika värde på elevens val och under SO-lektionerna.	Mentorerna	Vi kan se resultatet i nästa års enkät. Vi gör en avcheckning i arbetslaget under vecka 50.
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Eleverna upplever att de blir diskriminerade pga sin ålder, det vill säga äldre elever tycker att de är privilegierade till vissa beteenden.	Eleverna i alla årskurser ska känna att de har samma värde/rättigheter oavsett ålder.	Prata med våra elever så att de inte anammar beteendet att diskriminera yngre elever av tradition (t.ex. Snöbollskastning).	Mentorerna	Resultat för år 7 i nästa enkät visar bättre resultat än föregående år.

Årskurs 9

Problem Trygghet	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Dömande blickar och kränkningar är återkommande och	Alla ska känna sig trygga, lyssnade på och sedda.	Hälsa och sluta döma/ säga tråkiga kommentarer, stötta	Lärare och elever i åk 9	1.Checkar av i november på

viktigt att fortsätta jobba med.		varandra och ge mentalt stöd, aktivt boosta!		mentorstid, i alla klasser.
Alla får inte komma till tals, finns inte alltid utrymme! ELLER väger vissas åsikter mer/ mindre?	Duga som man är och vara som man vill. Oavsett vem du är eller vill vara så har du rätt att blomma!	Lärare ansvarar för arbetssätt där flera kommer till tals		2. Trygghetsenkät i maj
Problem Diskriminering	Mål	Åtgärder	Ansvarig	Utvärdering
Kommentarer på utseende Ord som "böj" används som skällsord, även "hora"	Se ut precis som man vill utan att bli kommenterad. Använda schysst språkbruk	Lärare har ansvar att sätta stopp direkt vid kränkande kommentarer. Uppmuntra elever att säga ifrån/ eller informera oss!	Mentorer och elever i arbetslag år 9 Som ovan	Checka av samtliga problem kopplade till diskriminering, i november på mentorstid i alla klasser.
Viss upplevelse av könsdiskriminering	Ingen ska uppleva könsdiskriminering	Som ovan Lärare behöver vara medvetna och aktivt jobba mot favorisering.	Undervisande lärare	

Handlingsplan – om det händer

Händelserapport – konflikter

Skolans vuxna hjälper vardagligen barn i olika svåra situationer – det kan vara vid svårigheter att reglera känslor, svårigheter att nå överenskommelser, lösa uppkomna konflikter etc. Vid bråk eller vid tillfällig kränkning skriver den personal som varit i situationen en händelserapport, där det framgår vad som hänt, mellan vilka och vilka åtgärder som vidtagits. Mall för händelserapport finns på "Den här datorn – Gemensam THT". Händelserapporten mejlas eller lämnas snarast till trygghetsteamets ansvarige kurator eller stadiansvarig för THT som avgör om ärendet skall handläggas ytterligare, dvs om det bör anmälas och utredas. Händelserapporterna förvaras i Trygghetsteamets dokumentskåp och kan i sig utgöra underlag för olika insatser på individ- grupp- och organisationsnivå och som underlag för riskbedömningar.

Stoppa och anmäla kränkningar och trakasserier

Alla vuxna ansvarar för att direkt stoppa kränkningar och trakasserier. De vuxnas handlingar är ytterst betydelsefulla och vi måste tydligt markera att vi inte accepterar negativa handlingar elever emellan. All personal måste vara uppmärksam och lyhörd och ta varningssignaler på allvar. Enstaka negativa handlingar kan vara pusselbitar som ger just den förståelsen av ett övergrepp, som vi genast måste ta tag i.

Rastvakterna agerar på ett medvetet sätt vilket innebär att man särskilt befinner sig där kränkningar kan tänkas förekomma. Vi utgår ifrån den enskilde elevens upplevelse om att denne blivit kränkt.

Så snart det upptäckts att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling föreligger skyldighet att utreda uppgifterna. Skolan är skyldig att utreda sådana handlingar som utförts i skolan, men även utanför skolan om det påverkar verksamheten i skolan. Denna utredningsskyldighet finns formulerad i skollagen:

Skollag SFS 2010:800 kap 6 §10

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

Kränkningar utanför skolan och på sociala medier

I vissa fall kan skolan även vara skyldig att utreda och åtgärda kränkningar som skett utanför skolan och/eller på sociala medier. Huvudregeln är att skolan ska utreda och åtgärda kränkningar som sker på skolans område och/eller på skoltid. Även kränkningar som sker utanför skoltid kan påverka verksamheten i skolan, varför det är viktigt att personal som får kännedom om sådana händelser anmäler detta till Trygghetsteamet. Det är sen Trygghetsteamets uppgift i samarbete med skolledningen att avgöra om det är ett ärende för Trygghetsteamet eller inte.

Åtgärder då elev/er kränker elev

Åtgärdstrappa Upptäcka ☐ Utreda ☐ Åtgärda ☐ Följa upp ☐	Ansvarig
1. Upptäcka, reagera, samtala – all personal är alltid tydlig med att kränkningar eller trakasserier inte får förekomma. All personal är också ständigt uppmärksam på alla signaler om kränkningar och reagerar varje gång något sådant ändå sker genom att t ex stoppa eller efterhöra inblandade elevers uppfattning. Varje händelse där en elev känner sig kränkt eller där någon (t ex kamrat, vårdnadshavare, personal) anser att en elev utsatts för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall anmälas till Trygghetsteamet. Av anmälan till THT skall framgå vilken elev som utsatts,	All personal

av vem/vilka, på vilket sätt (fysiskt/verbalt/psykiskt) och var – samt ev förhistoria/en kort redogörelse för aktuellt skeende. Detta kan ske via en händelserapport eller i direkt kontakt (mejl eller samtal) med THT-ansvarig kurator eller stadiansvarig medlem i Trygghetsteamet.	
2. Anmälan till huvudman - vid anmäld oro för kränkningar gör Trygghetsteamets kurator en omedelbar anmälan till huvudman, Utbildningsförvaltningen, samt informerar rektor och biträdande rektor för aktuell årskurs om att så skett och avseende vilken elev. Anmälan diarieförs också. Observera att anmälan till huvudman skall göras redan på oro, utredningen får senare klargöra om kränkning skett eller ej. Trygghetsteamet utser en eller flera ansvariga handläggare som också skyndsamt informerar ansvarig mentor och elevs vårdnadshavare om att anmälan gjorts och att utredning kommer att inledas.	Rektor / THT-ansvarig kurator
3. Utredningen görs och dokumenteras i flera delar. Handläggare i ärendet är ansvariga för genomförandet och för dokumentationen av utredningen. Utredningen dokumenteras i en, av Utbildningsförvaltningen upprättad, särskild mall. Först görs en utredning av händelsen som omfattar alla som varit inblandade i händelsen, dvs samtal med den utsatte, samtal med berörd skolpersonal, enskilda samtal med andra inblandade elever om vad som hänt, hur det känts och vilka konsekvenser det fått. I dessa samtal markerar handläggaren att skolan inte tolererar kränkande behandling och att sådant beteende genast måste upphöra. Eleven får komma med förslag vad han/hon själv kan göra för att kränkningarna ska upphöra. Vårdnadshavare till de barn som varit inblandade kontaktas också om inte utredaren gör en annan bedömning, t ex vid händelser av lindrigare karaktär. Sedan gör utredaren (medlem i teamet eller skolledare) en bedömning om huruvida det handlar om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Vid diskriminering eller trakasserier skall också diskrimineringsgrund uppges. Utredaren kan också göra bedömningen att kränkning ej kunnat konstateras. Utifrån bedömningen i utredningen fattas beslut om vilka åtgärder som skall vidtas (på individ- grupp- och	Trygghetsteamet, skolledare

organisationsnivå) samt skall uppges mål för åtgärderna och vem som ansvarar för att de vidtas. Dessa dokumenteras i utredningen. De utredande samtalen betraktas som åtgärder i sig. Därefter avslutas utredningen.	
4. Åtgärder – många gånger är de utredande samtalen en insats som räcker för att kränkningar skall upphöra och för att den utsatte eleven skall kunna känna trygghet och studiero igen. Ibland krävs ytterligare insatser, det kan vara fler och uppföljande samtal med inblandade, gruppstärkande övningar, lekgrupper på rast, nya par- och gruppindelningar förstärkt vuxennärvaro, medlande samtal, mm, mm. Ibland stannar ärendet hos elever och THT, ibland måste insatserna också omfatta mentorer, undervisande lärare och annan personal.	Trygghetsteamet och ev annan personal
5. Uppföljning – ansvarig handläggare från THT ansvarar för att följa upp åtgärdande insatser med utsatt elev. Om insatserna lett till att eleven återfått trygghet och studiero kan ärendet avslutas, i annat fall kan andra åtgärder bli aktuella och behöva följas upp fram till att målen uppnåtts. Inblandade elevers vh informeras när ett ärende avslutats och kort om vad som gjorts.	Trygghetsteamet
6. Avslutning – ansvarig handläggare avslutar ärendet. Dokumentationen sparas på skolan i pappersform i elevakten samt diarieförs digitalt på eleven. Utredningen är sekretessbelagd.	Ansvarig handläggare THT-ansvarig kurator

Ärenden som trygghetsteamet *inte* handlägger

Konflikter mellan elever

Trygghetsteamets uppdrag är att utreda anmälningar om kränkningar, trakasserier, eller diskriminering som inkommer. Trygghetsteamets uppdrag är *inte* i första hand att medla i konflikter mellan elever. Om en konflikt inte har gått att lösa trots att åtgärder har satts in, ta kontakt med trygghetsteamet för konsultation.

Om personal kränker eller diskriminerar elev/er

Om elev upplever sig kränkt eller diskriminerad av personal är det skolledningens ansvar att utreda och sätta in åtgärder, se åtgärdstrappa nedan.

Åtgärder då personal kränker/diskriminerar en elev

Om en elev upplever sig kränkt eller utsatt för repressalier av en vuxen utreder skolledningen ärendet.

- 1) Personal får kännedom om problemet genom den utsatte eleven, klasskompisar eller vårdnadshavare.
- 2) Skolledning och mentorer informeras. Anmälan till registrator på Utbildningsförvaltningen görs
- 3) Skolledningen utreder ärendet och föreslår åtgärder för att förhindra att
kränkningen upprepas.

Vidare åtgärder om kränkningarna inte upphör

Om kränkningarna inte upphör kopplas personalavdelningen och ev. personalhälsovården in. Sanktioner kommer att genomföras.

Bilaga 1 – Årshjul trygghetsarbetet 2020-21

